

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____

din _____

Chișinău

**Pentru aprobarea Avizului asupra proiectului de lege
privind fondarea Centrului Istorice „Cetatea Soroca”**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului Avizul asupra proiectului de lege privind fondarea Centrului Istorice „Cetatea Soroca”.

Prim-ministru

PAVEL FILIP

Contrasemnează:

Ministrul educației,
culturii și cercetării

Monica Babuc

Ministrul justiției

Victoria Iftodi

Aprobat
prin Hotărîrea Guvernului nr.

AVIZ
asupra proiectului de lege privind
fondarea Centrului Istoric „Cetatea Soroca”

Guvernul a examinat proiectul de lege privind fondarea Centrului Istoric „Cetatea Soroca”, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă (nr. 274 din 19 iulie 2018) de către un grup de deputați în Parlament, și comunică următoarele.

Obiectul de reglementare al proiectului de lege îl constituie stabilirea cadrului juridic referitor la fondarea Centrului Istoric „Cetatea Soroca”, ocrotirea, păstrarea, conservarea, utilizarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural-istoric și natural al Centrului istoric.

Analizînd conținutul proiectului de lege prin prisma legislației în vigoare, semnalăm că proiectul preia din legislația existentă reglementări privind crearea și funcționarea fondului ariilor naturale protejate de stat.

În acest context, menționăm că, potrivit art. 4 din Legea nr. 1538/1998 privind fondul ariilor naturale protejate de stat, fondul ariilor protejate se constituie din următoarele categorii de obiecte și complexe naturale de importanță internațională, națională și locală: rezervație științifică, parc național, monument al naturii, rezervație naturală, rezervație peisagistică (de peisaj geografic), rezervație de resurse, arie cu management multifuncțional, grădină dendrologică, monument de arhitectură peisagistică, grădină zoologică, rezervație a biosferei, zonă umedă de importanță internațională.

Legea menționată prevede, de asemenea, la art. 12 lit. d) faptul că Parlamentul adoptă acte cu privire la fondarea de rezervații științifice, parcuri naționale, rezervații ale biosferei, grădini dendrologice și grădini zoologice, precum și cu privire la luarea sub protecția statului a celorlalte arii naturale specificate la art. 4, la propunerea Guvernului, cu avizul autorității centrale pentru mediu și al Academiei de Științe a Moldovei.

În ceea ce privește obiectivul respectivei inițiative legislative, potrivit temeiului din preambulul actului legislativ, notei informative, precum și deciziei Consiliului orașenesc Soroca nr. 50/6/2015, acesta constă în atribuirea statutului de centru istoric orașului Soroca în modul prevăzut de art. 11 alin. (2) din Legea nr. 764/2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova. În acest sens nu este stabilită clar baza legală necesară elaborării unei legi pentru crearea centrului istoric, deoarece, potrivit normei legale menționate, orașelor li se poate atribui statut de centru istoric prin hotărîre de Guvern.

Totodată, la art. 11 alin. (1) din Legea nr. 1530/1993 privind ocrotirea monumentelor, printre competențele Parlamentului este prevăzută aprobarea Registrului monumentelor Republicii Moldova ocrotite de stat, respectiv aprobarea modificărilor acestuia.

În subsidiar, cu referire la prevederile proiectului de lege relevăm următoarele:

La art. 4 din proiectul de lege:

La alin. (1) nu este clar despre care „zonă protejată de importanță națională” este vorba și prin care lege este stabilit aspectul juridic de creare a unor astfel de „zone”.

Conform alin. (3), componentele cultural-istorice și naturale ale Centrului istoric se administrează de către deținătorii de terenuri în baza unui regulament aprobat de Guvern”. Astfel, nu există o claritate în ceea ce privește la care „componente naturale” se face referință, cine le stabilește, care act normativ prevede stabilirea acestora și care autoritate este responsabilă de elaborarea unui astfel de regulament.

La art. 5 alin. (1) din proiectul de lege se prevede că hotarele Centrului istoric (ale „rezervației”) urmează a fi stabilite prin hotărâre de Guvern, la propunerea administrației publice centrale și locale competente în domeniu. În acest sens nu este clar pentru care teren/teritoriu/obiectiv protejat este elaborat proiectul de lege.

La art. 6 din proiectul de lege:

Articolul prevede crearea instituției publice „Centrul Istoric „Cetatea Soroca”, care va asigura administrarea Centrului istoric, nefiind clară delimitarea între Centrul istoric ca zonă geografică și Centrul istoric ca instituție nou-creată.

La alin. (3) se stabilește că administrarea componentelor naturale este coordonată de mai multe instituții: Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, Academia de Științe a Moldovei, cu deținătorii acestor componente, fără a prevedea mecanismul juridic în acest scop. Astfel, nu ne putem pronunța asupra acestor competențe noi care există sau care nu sînt stabilite de legislația de mediu.

Cu referire la art. 9 alin. (2) din proiectul de lege, exprimăm dezacordul privind necesitatea elaborării unui document strategic special pentru dezvoltarea turismului în Centrul istoric. Această mențiune este valabilă și pentru prevederile art. 10 alin. (1).

Articolul 12 din proiectul de lege prevede ca una din sursele de finanțare a activității Centrului istoric să fie mijloacele alocate de la bugetul de stat și bugetele locale. Prin urmare, nota informativă la proiectul de lege urmează să conțină argumentarea economico-financiară și impactul asupra bugetului public național, conform prevederilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative. Menționăm că, potrivit prevederilor art. 131 alin. (6) din Constituția Republicii Moldova, nicio cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare.

De asemenea, Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014 nu prevede noțiunea de mijloace speciale. Astfel, proiectul în cauză urmează a fi adus în concordanță cu prevederile respectivei legi.

Nu este claritate în proiectul de lege cu privire la aspectele ce se referă la dreptul de proprietate și deținătorii terenurilor/construcțiilor, la modul de administrare a terenurilor și competențele administrației Centrului istoric. Astfel, fiind nedeterminate terenurile și hotarele Centrului istoric creat prin lege, este imposibil să ne pronunțăm dacă prin proiectul de lege s-a ținut cont de regimul

de protecție a terenurilor fondului forestier, fondului apelor, fondurilor ariilor naturale protejate de stat, fondului construit protejat.

În contextul celor expuse, proiectul de lege nu poate fi susținut, iar statutul de Centru istoric al orașului Soroca urmează a fi stabilit prin hotărâre de Guvern, aprobată la propunerea Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, elaborată în baza deciziei administrației publice locale competente teritoriale referitor la hotarele Centrului istoric.